

Nabídka převzetí

I po změně ustanovení § 83 odst. 2 písm. d/ občanského soudního řádu, provedené s účinností od 1. dubna 2008 zákonem č. [104/2008](#) Sb., o nabídkách převzetí, platí, že podá-li vlastník účastnických cenných papírů (ve lhůtě stanovené ustanovením § 183k odst. 1 věty za středníkem obch. zák.) návrh na určení přiměřené výše protiplnění či návrh na zaplacení protiplnění v požadované výši nebo doplacení poskytnutého protiplnění do požadované výše poté, co již bylo zahájeno řízení o přezkoumání výše téhož protiplnění návrhem jiného vlastníka (ale dříve, než je pravomocně skončeno), je nutno tento další návrh považovat za přistoupení k prvnímu řízení.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 3856/2010, ze dne 26.10.2010)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatele R. M., zastoupeného Mgr. T. N., advokátem, se sídlem v S., za účasti 1) P. a. s., se sídlem v P., zastoupené JUDr. T. K., advokátem, se sídlem v P., a 2) U., a. s., se sídlem v P., zastoupené Mgr. R. V., advokátem, se sídlem v T., o přezkoumání přiměřenosti protiplnění, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 44 Cm 73/2009, o dovolání navrhovatele proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. března 2010, č.j. 14 Cmo 81/2010-60, tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. března 2010, č. j. 14 Cmo 81/2010-60, a usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. listopadu 2009, č. j. 44 Cm 73/2009-38, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Ve výroku označeným usnesením potvrdil Vrchní soud v Praze usnesení ze dne 3. listopadu 2009, č. j. 44 Cm 73/2009-38, jímž Krajský soud v Hradci Králové zastavil (pro překážku řízení dříve zahájeného) řízení o návrhu navrhovatele R. M. na přezkoumání přiměřenosti protiplnění určeného usnesením valné hromady společnosti P., a. s. (dále jen „společnost“) o přechodu všech účastnických cenných papírů společnosti na hlavního akcionáře U., a. s. (dále jen „hlavní akcionář“) podle ustanovení § 183i a násl. zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“).

Vyšel přitom z toho, že:

- 1) Valná hromada společnosti rozhodla dne 6. ledna 2009 o přechodu všech ostatních účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře postupem podle ustanovení § 183i a násl. obch. zák. Současně určila přiměřené protiplnění.
- 2) R. M., K. B. Ltd. a MUDr. P. S. podali dne 10. prosince 2008 ke Krajskému soudu v Hradci Králové návrh na přezkoumání přiměřenosti protiplnění a „přiznání práva na jinou výši protiplnění“.
- 3) Návrhem ze dne 3. března 2009 (doručeným soudu téhož dne telefaxem a dne 5. března 2009 v originále) se navrhovatel domáhá proti společnosti a hlavnímu akcionáři přezkoumání přiměřenosti protiplnění a „přiznání práva na jinou výši protiplnění“ podle ustanovení § 183k obch. zák.

Na takto ustanoveném základě odvolací soud - poukazuje na ustanovení § 83 odst. 2 písm. d/, § 103 a § 104 odst. 1 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), ve znění účinném od 1. dubna 2008 - uzavřel, že „zahájené řízení o návrhu podaném jedním z vlastníků účastnických cenných papírů podle ustanovení § 183k obch. zák. dle stávající právní úpravy vytváří překážku litispendence pro řízení o pozdějších návrzích dalších vlastníků účastnických cenných papírů“.

Proti usnesení odvolacího soudu podal navrhovatel dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 239 odst. 2 písm. b/ o. s. ř., namítaje, že je dán dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. (tedy, že napadené usnesení spočívá na nesprávném právním posouzení věci) a navrhuje, aby dovolací soud napadené usnesení i usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolatel zdůrazňuje, že „je v důsledku napadeného usnesení vtlačen do pozice, kdy o jeho nárocích bude jednáno v řízení, jehož nebude účastníkem a nebude mít tak možnost průběh tohoto řízení jakkoliv ovlivňovat“. Napadené usnesení tak hrubě porušuje jeho právo na spravedlivý proces, zakotvené v článku 36 Listiny základních práv a svobod.

Poukazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. dubna 2008, sp. zn. 29 Odo 1019/2006 (uveřejněné v časopisu Soudní judikatura č. 10, ročník 2008, pod číslem 148) a ze dne 16. prosince 2009, sp. zn. 29 Cdo 4712/2007 (jde o usnesení uveřejněné pod číslem 112/2010 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek – dále jen „R 112/2010“), jakož i na nálezy Ústavního soudu ze dne 10. března 2009, sp. zn. IV. ÚS 1106/08 (dostupný na webových stránkách Ústavního soudu) a uzavírá, že na závěrech v nich učiněných novela občanského soudního řádu (provedená zákonem č. [104/2008](#) Sb.) ničeho nezměnila.

Společnost i hlavní akcionář ve vyjádření k dovolání argumentují ve prospěch správnosti napadeného usnesení a navrhují, aby je Nejvyšší soud zamítl.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 239 odst. 2 písm. a/ o. s. ř. a je i důvodné.

Podle ustanovení § 83 o. s. ř., ve znění účinném do 31. března 2008, zahájení řízení brání tomu, aby o téže věci probíhalo u soudu jiné řízení (odstavec první). Zahájení řízení v dalších věcech stanovených zvláštními právními předpisy, brání též tomu, aby proti témuž žalovanému probíhalo u soudu další řízení o žalobách jiných žalobců požadujících z téhož jednání nebo stavu stejné nároky (odstavec druhý písmeno d/).

S účinností od 1. dubna 2008 (od novely provedené zákonem č. [104/2008](#) Sb., o nabídkách převzetí) zní ustanovení § 83 o. s. ř. takto:

Zahájení řízení brání tomu, aby o téže věci probíhalo u soudu jiné řízení (odstavec první).

Zahájení řízení ve věcech náhrady škody nebo dorovnání výše protiplnění podle zákona o nabídkách převzetí anebo ve věcech přezkoumání protiplnění při výkupu účastnických cenných papírů brání též tomu, aby proti témuž žalovanému probíhalo u soudu další řízení o žalobách jiných žalobců požadujících z téhož jednání nebo stavu stejné nároky (odstavec druhý písmeno d/).

V této podobě, pro věc rozhodné, platilo citované ustanovení ke dni zahájení řízení v projednávané věci i ke dni rozhodnutí soudu prvního i druhého stupně, a dosud nedoznalo změn.

Nejvyšší soud se k povaze návrhů vlastníků účastnických cenných papírů na přezkoumání přiměřeného vypořádání, podaných v situaci, kdy řízení o přezkoumání přiměřenosti téhož protiplnění již bylo dříve zahájeno k návrhu jiných vlastníků účastnických cenných papírů emitovaných stejnou společností, již vyjádřil v R 112/2010. V něm uzavřel – odkazuje na důvody výše zmíněného usnesení sp. zn. 29 Odo 1019/2006 – že podá-li vlastník účastnických cenných papírů návrh na určení přiměřené výše protiplnění či návrh na zaplacení protiplnění v požadované výši nebo doplacení poskytnutého protiplnění do požadované výše poté, co již bylo zahájeno řízení o přezkoumání výše téhož protiplnění návrhem jiného vlastníka (ale dříve, než je pravomocně skončeno), je nutno tento další návrh považovat za přistoupení k prvnímu řízení.

K témuž závěru se přihlásil i v usnesení ze dne 15. září 2010, sp. zn. 29 Cdo 4918/2009 (jež je veřejnosti dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu), v němž doplnil, že nezbytnou podmínkou pro to, aby další návrh bylo možné považovat za přistoupení k řízení (zahájenému dřívějším návrhem), je, že další navrhovatelé podali návrh (přistoupili do již zahájeného řízení) ve lhůtě stanovené ustanovením § 183k odst. 1 věty za středníkem obch. zák.

Na těchto závěrech nemá Nejvyšší soud důvod ničeho měnit ani poté, kdy s účinností od 1. dubna 2008 došlo ke změně ustanovení § 83 odst. 2 písm. d/ o. s. ř. Citované ustanovení brání tomu, aby u soudu probíhalo jiné (další) řízení o přezkoumání přiměřenosti téhož protiplnění. Jsou-li však včas podané (další) návrhy považovány za přistoupení k již zahájenému řízení, žádné další řízení (v souladu s ustanovením § 83 odst. 2 písm. d/ o. s. ř.) neprobíhá.

Názor zaujatý odvolacím soudem ve svém důsledku zbavuje ty vlastníky účastnických cenných papírů, kteří podají návrh podle ustanovení § 183k obch. zák. sice v zákonné lhůtě, ale poté, kdy je řízení o přezkoumání přiměřenosti téhož protiplnění již zahájeno k návrhu jiného vlastníka, práva na soudní ochranu zaručeného článkem 36 Listiny základních práv a svobod, neboť jim odepírá možnost účastnit se řízení, v němž je rozhodováno (také) o jejich právech, a to i tehdy, když (v souladu se zásadou vigilanti bus iura skripta sunt) své právo řádně a včas uplatnili. Pouze tehdy, stanou-li se účastníky řízení zahájeného prvním návrhem, mohou plně uplatnit svá procesní práva, včetně práva navrhopvat důkazy a vyjádřit se ke všem důkazům, které byly provedeny (§ 123 o. s. ř.).

V podrobnostech Nejvyšší soud odkazuje na důvody svého (výše zmíněného) usnesení sp. zn. 29 Odo 1019/2006, jakož i (taktéž výše označeného) nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1106/08. Důvody, které Nejvyšší i Ústavní soud vedly k obdobnému závěru pro řízení o doplacení rozdílu mezi cenou uvedenou v nabídce převzetí a přiměřenou cenou, resp. o právo na dorovnání při přeměnách obchodních společností, se plně uplatní i v poměrech řízení o přezkoumání přiměřenosti protiplnění podle ustanovení § 183k obch. zák.

Jelikož právní posouzení věci odvolacím soudem není správné a dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. byl uplatněn právem, zrušil Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu a spolu s ním ze stejných důvodů i usnesení soudu prvního stupně podle § 243b odst. 2 věty za středníkem a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.).

Úkolem soudu prvního stupně bude posoudit, zda navrhovatel podal návrh v projednávané věci v zákonné lhůtě (§ 183k odst. 1 obch. zák.). V kladném případě bude s navrhovatelem jednat jako s účastníkem řízení o přezkoumání přiměřenosti téhož protiplnění zahájeného dříve podaným návrhem.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)